№ 105
მაისის 18, კვირა 1903 წ.

1877

ივერია

ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

№ 105
მაისის 18, კვირა 1903 წ.

1903

პირველ მაისიდან წლის დამლევამდე

გაზ. „ივერია“

ჰღირს 7 მან. 25 კაპ.

გაზეთის „ივერიის“ ფასი თვეობით 12 თვეთ—10 მან., 11 თვეთ—9 მ. 50 კ., 10 თვეთ—8 მ. 75 კ., 9 თვეთ—8 მ., 8 თვეთ—7 მ. 25 კ., 7 თვეთ—6 მ. 75 კ., 6 თვეთ—6 მ., 5 თვეთ—5 მ. 50 კ. 4 თვეთ—4 მ. 75 კ., 3 თვეთ—3 მან. 50 კ., 2 თვეთ—2 მ. 75 კაპ., 1 თვეთ—1 მან. 50 კაპ.

სპირიდონ გიორგის ძე სიხარულიძე, ივანე როსტომის ძე მიქაძე, ივდითი მ. მიქაძისა და ელენე მ. გაბუნისანი აუწყებენ ნაცნობებთა და ნათესავთა, რომ

იორდანე გიორგის ძის სიხარულიძის

ორმოცის წიწა და პანაშვიდი დანიშნულია ქ. ტფილისში ქაშვეთის წმიდა გიორგის ეკკლესიაში კვირას, 18 მაისს ხოლო სოფელ ერკეთში 25 მაისს, განსვენებულის მიერ აგებულ ეკკლესიაში. (2—2)

კავკასიის ნატურალური კონიაკი
დ. ზ. სარაჯიშვილისა
ტფილისში

საწყობნი: ს.-პეტერბურგს, მოსკოვს და ვარშავას. უმთავრესი კანტორა ტფილისში, ოდგის ქუჩა, საკუთარი სახლი. (50—5—18)

ყირარდის მანუფაქტურების ს:აქც. საზ. საწყობი

სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-აზნაურობისა

მრავალად მიღებულია საზაფხულო სეზონისათვის:

საქალო მატერიები: {ბატისტი, სატინა, მუსლინი, კრისტი, ლინი, არეფუანტინი, მერეველი, ბრომბ, ბროდე ზოლიანი, პლიუმტი, ლევანტინ-ფულარი, ფერადი ტილო.

საკიტელო მატერიები: {კოლომფნკა, რაგოტა, ეშმაკის ტყავი-მოლეკსკინი, პარუსინა გიმნაზიელთა ბლუზებისათვის.

საფარდეგი ტიულ და ტიპი ფარდეგისა და მარკიზეგისათვის

საბნაო ზეფრები, ხალათები და სხვა კუთვნილებანი

ნიმუშები უფასოდ ეგზავნებიან მსურველთა.

დონნერი და ლეიტცი.

გამგე კომიტეტი ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოებისა ღარიბ მოსწავლეთა დასმარებისათვის აუწყებს საზოგადოების წევრთა, რომ ამ წლის 19 მაისს, ორშაბათს, საღამოს რვა საათზე, ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკის სადგომში დანიშნული საზოგადოების წევრთა წლიური

საზოგადო კრება

განსახილველია:

1. ანგარიშისაზოგადოების 1902 წლის მოქმედებისა დ მოხსენება ამ ანგარიშის შესახებ.
2. სავარაუდო შემოსავალ გასავლის აღრიცხვა 1903.
3. მოხსენები საზოგადოების ახალის შენობის აგების შესახებ ვერაზე და ამ საქმისთვის შემოწირულებ.
4. მოხსენები ქალთა სკოლის გახსნის შესახებ.
5. მომდინარ და სხვა-და-სხვა საქმეები.
6. არჩევანი კომიტეტის ერთის წევრისა.

ტ ფ ი ლ ი ს ი

ივანე შავლეგის მე

ახალშენიშვილი

ლისაბედის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს: ილის 8—10 ს. და 11—2-დის, ხოლო ალამ. 5—7-დის. კვირა-უქმე-ღღეებში 9—2-მდის და საღამ. 5—7-მდის. (წლ.)

კვირას, 25 ამა მაისს, ბანკის ბაღში და ქართულ თეატრში გაიმართება **ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების სასარგებლოდ**

სახალხო სეირნობა

საკავშ.-მოქმედ. აზნაურთაგან

შემოწირულობათა წარმოგზავნა ამ ბაზრირისათვის შეიძლება ქნ. ოლგა თადეოზის ასულის ჯავშავაძესთან, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21 და ქართველთა შორის წ.-კითხვის გამარცელებელ საზოგადოების კანცელარიაში, სასახლის ქუჩა, თავად-აზნაურობის ქარვასლა.

ქართველ ქალთა ამხანაგობის

სამკერვალოში

მიიღებენ ყოველგვარ ხელსაქმეს: თეთრეულს ფერადი ძაფით ნაკერებს და **კაბებს** ქალებისას და ბავშვებისას.

ბარონის ქუჩა, № 12.

კერძო სამკურნალო

ექიმის მუსხელაშვილისა

(გედეონაშვილისეული)

კუკია, ნიკოლოზოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21, აფეხლის ქუჩის დასაწყისში.

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დ ი ლ ი თ:

ვ. ი. ბიბინაძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათამდე, სამშაბათს ხუთშაბათს და შაბათს.

ნ. ტ. მუღლინი—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულ. 9—10 ს.

ვ. დ. ლაბანაშიძე—ორშ., ოთხშ., და შაბათ. 10—11.

ზ. ზ. ბაღალაშვილი—შინაგან. სამშაბათობით ხუთშაბათობით 10—11 ს.

ი. ვ. ახალშენიშვილი—კბილის სნეულებანი 10—11 საათ.

დ. ა. ბედიანიშვილი—შინაგან, ნერვებითა და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

ვ. ვ. მანანეშვილი—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—კვირაობით 10—12 ს.

ბრ. ვ. სოგბოლევსკი—ფსიტეკრობა და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით პარასკევობით და შაბათობით 1—3 საათ.

ზ. ვ. ავანარდიანოვი—ათოშნაგანი, კანისა და საშარდესი, 1—3 ს.

ნ ა ხ ლ ა ბ ო თ ი:

ა. მუსხელოვი:—ოფალის ავადმყოფობა— ორშ. ოთხშ. და შაბათი, 5—6.

ა. ზ. ბაღალაშვილი—შინაგან, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა 5—6 საათამდე. (მიკროსკოპიური და ბაქტეროლოგიური გამოკვლ.)

ფუდეიკი ექიმი ზ. ზ. ნასარიძე.

მასაკი და სიექიმო გიმნასტიკა: ორშაბათობით ოთხშაბათობით **და** პარასკევობით 6—8 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით. კრაოტები 3 მან. 5 მანეთამდე. (ფ.)

46—8 ტელეფონი № 617

ექიმი

ვ. ლამბაშიძე

იღებს შინაგან და საბავშვო ავადმყოფთა საღამოს 6—7 საათამდე.

ბინა: ბარონის ქუჩა № 22, დიდი ვანქის ეკლესიასთან. ტელეფონი 642. (ფ.)

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დ ი ლ ა ო ბ ი თ:

ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 ს. სადისტაჭრაფენერიოლი (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ვ. ვ. ჩიტოვანი. 9 საათიდან 10 საათამდე თვალისა, შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობანი.

მ. ზ. ავეტისიანიანი. 10—11 საათამდე კანისა, ვენერიოლი და ხირურგიოლ ავადმყოფობისა.

ი. ბაბანასოვი. დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

ძ. ი. ბაქიშვილი. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფობანი.

ზ. ა. თარხანოვი. 1—1½ საათ. შინაგანისა და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

ა. ბ. ალაპეტიანიანი. 1—1½ საათ. შინაგანიან ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

ს ა ღ ა მ ო ბ ი თ:

ნ. ნ. რუსტომგეზოვი. 5—6 ს. ხირურგიულისა და კანის ავადმყოფობისა (ელექტროტერაპია)

ნ. ს. ლუზგინი 6—7 საათამდე, ნერვებისა (ელექტროტერაპია), შინაგანი და ვენერიოლი.

ქალი ექიმი **ა. ი. ზაბრაბანინა** 7—7½, საათამდის. ქალისა და ხანებისა ავადმყოფობისა.

ზ. ა. თარხანოვი. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

ბ. ა. ნამანასარდიანი. 7½—8 ს.

ს. ტ. ეროპანიტაკი. 11—1 ს. გაუკეთებს სახლში მსურველთა ,,ბასსაჟს'', ოფტიოს ყვავილს და გიმაროვიას სიექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშნვნთ.

რჩევა-დარიგებანი და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური, ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსულიუნისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნ ავ ა ს ა ხ ა ნ ი ნ ი.

Первая частная лѣчебница д-ра Навасардіяна. Тифлисъ, противъ памят. Воронц. (ფლ.

ტ ფ ი ლ ი ს ი

◆ ქართული თეატრის არტისტები, ვ. აბაშიძის მეთაურობით, მიემგზავრებიან დასავლეთ საქართველოში, სადაც ყველა უმთავრეს ქალაქებსა და დაბებში წარმოდგენებს გამართავენ. ამ მოგზაურობაში მონაწილეობას იღებენ: მ. საფაროვ-აბაშიძისა, ნ. გაბუნიაკაგარლისა, ვ. ნებიერიძისა, კ. მეზი და სხვანი. პირველი წარმოდგენა იქნება სოხუმში 22 მაისს. წარმოადგენენ ა. ცაგარელის კომედიას „ხანუმა“-ს და ვოდევილს „ცოლ-ქრობის წინაადმდეგ“. სოხუმში სამი წარმოდგენ გაიმართება. შემდეგ არტისტები ეწვევიან ფოთს, ოზურგეთს, ბათუმს, ქუთაისს და სხვ.

◆ გაზეთ „კავკაზ“-ში ვკითხულობთ: 4 მაისს, გოლოვინის პროსპექტზე, შუადღისას საზარელი დრამა მოხდა ამ რიგად: ვინმე ჯავრიშვილი, როგორც ამბობენ სულით ავადმყოფი, მოულოდნელად დაეჯახა ბულვარზე მოსეირნე ახლად ჩამოსულ ბ-ნ გ—ლს და ბოდიში არ მოიხადა, როგორც უკანასკნელი თხოულობდა. მაშინ ბ-ნ გ—ლმა სილა ჰკრა ბ-ნ ჯავრიშვილს, რომელმაც აგრეთვე შემოჰკრა ბ-ნ გ—ს სახეში ისე ღონივრად, რომ ის წაიქცა. შეუფარცხყოფილი ბ-ნი გ—ლი მოეწია ბ-ნ ჯავრიშვილს, ოთხჯერ ესროლა რეკოლვერი და სამის ტყვიით სასიკვდილოდ დასჭრა. ჯავრიშვილი საავადმყოფოში წაიყვანეს, მაგრამ გადაიცვალა, ბ-ნი გ—ლი-კი დროებით გაუპატიჟეს დაპატიმრეს და, ჩვენება რომ ჩამოართვეს, გაანთავისუფლეს. საზიზღრად მოიქცა ჯგუფი ოფიცერნეთა, რომელსაც შეეძლო ხელი შეეშალა ამ საუბედურო გამკლავებისათვის და მის ნაცვლად, სამწუხაროდ, ზოგი იძახდა: „ნუ ესვრით გიჟს, შეშლილია“, და ზოგიერი აქებდნენ „ესროლე, როგორ გაგიბედა შეურაცხყოფა“ და სხვ. წამქეზებელნი, როგორც ამბობენ, ინტელიგენტთაგანი არიანო“. ეს ამბავი, ცოტა სხვანაირად დაწერილი, როგორც დამსწრეთაგან გვქონდა გაგონილი, თავის დროს ვერ დაიბეჭდა.

◆ დღეს, 18 მაისს, ტფილისის დედათა პირველ გიმნაზიაში წლიური აქტი იქნება.

◆ ფოსტა-ტელეგრაფის უფროსი ლინდენი ერევანისა და ყარსის გუბერნიაში გაემგზავრა ფოსტის დაწესებულებათა სარეგიზიოდ.

◆ ქალაქის გამგეობამ, თანახმად სანიტარიულ ინსპექტორისა და ქალაქის ბეიოლების მოახსენებისა, დაადგინა მიემტოს ქალაქის ბაკების შტატს ერთი ხარჯთ-მამრები, რადგანაც იმდენი საქონელი მოდის ამ ბაკში, რომ ერთი ხარჯთ-მამრები ვერ ასდის ფულის კრებას.

◆ დღეს, 18 მაისს, ქალაქის გამგეობის წევრნი და განსაკუთრებული კომისია აეკალას მიდიან წყალის მილებისა და მანქანების დასათვალიერებლად.

◆ კვირა-უქმე დღეს მრავალი ხალხი დაიარება საბოტანიკო ბაღში—კაცი, ქალი და ბავშვი. სოლოლაკის ალმართში და თვით გორაკზე, სადაც გზა-ტაკეცილი შეუხვევს კოჯორის კენ, ბიეები დგანან და ყვავილებს ყიდიან, ხალხიც, რასაკვირველია ეტანება და ყიდულობს. ხოლო საბოტანიკო ბაღის მცველი ბაღში არ უშვებს, ვისაც ყვავილები უჭირავს, და მიზეზად ისა ამბობს, რომ ყვავილები ბაღში შეგიძლიანთ იყიდოთო. ამის გამო ბევრი იძულებულია თაიგულები გადაჭყაროს და ისე შეეღვეს ბაღში. ამით უწესოება ხდება და მოსეირნეთა შორის უკმაყოფილება იბადება. საქროა ბაღის გამგეთ გაიკრან ბაღის შესაფალში, თუ მართალი ისაგან არის დადგენილი ამ ნაარი საოკარი განკარგულება.

◆ 16 მაისს, ღამის პირველ საათზედ, გორგილა და ბაზრის ქუჩების კუთხეში, ბ-ნ არჯევანიძის სახლს ცეცხლი წაეკიდა. მდგმურები დიფორიაქდნენ. პოლიციის მოხელე ნახევარ საათის შემდეგ გაჩნდა. ცეცხლის მქრობელი რაზმი-კი მაშინ გამოჩნდა, როცა ცეცხლი ჩამქრალი იყო.

◆ განსაკუთრებულმა კომისიამ, რომელიც ქალაქის საყასპოებს აწარმოებენ, გადასწყვიტა შეამოკლოს მოხელეთა შტატი საყასბო დეპანტენბში და კანტორაში. ხოლო საქონლის ყიდვისა და მორეკის საქმე კომისიამ ჯერ ვერ მოაწყო და ამ საკითხის გამოკვლევა და შეშუშავება მიანდო ხმოსანს მირზოევს, საყასბო დეპანტენის გამგეს ალიხანოვსა და ქალაქის ბეიოლებს. ამ ამბავს გაზეთი „კავკაზ“-ი დასძენს: რატომ არ გაიუქმებენ აგრეთვე ყოველად უვარგისს აგენტს ალიხანოვს, რომელმაც საკმაოდ გაიესო თვისი ჯიბე, უკანტროლო მოქმედებისა გამოო?

◆ უმადლესის განკარგულების თანახმად, ამა თვის პირველიდან ჯამაგირები მოუტანეს კავკასიის სამხედრო ოლქის შტაბისა, ტფილისი, ყარა საინჟენერო, საარტილერიო და სტენდანტო გამგეობათა მოხელეებს.

◆ ყველამ იცის, რომ ტფილისის ამჰრეგების უსტაბაშები და წარმომადგენელ თავის ჯიბისათვის უფრო ზრუნავენ, ვიდრე ამობრჩეველთა საქიროებისთვის. ხელოსანი ყური მიჰრიალ ყმენად მიიჩნევიო და არაფერი შინ რა ჰქონდათ, პასუხისგებისა ეხლა-კი, ცოტა არ იყოს, ხალხმა გაიღვიძა და გზასა პოულობს დამჩაგვრელთა ასალმავად. აი რამდენიმე მაგალითი:

მხატვრების უსტაბაში მიელიანცი და მეეტლეთა უსტაბაშში არეთნიანი სისხლის სამართალში არიან მიცემულნი ამჰრების ფულის გაფლანგვისათვის. ორივემ დანაშაულობა აღიარეს და გუბერნიის მთავრობამ სთხოვენ, გვაცალეთ ნაწილი ნაწილად გადაიხადოთ ამჰრების ვალი.

მეფფურნეების (პურის მეცომბლების) უსტაბაში ბაბაიანცი აგრეთვე სისხლის სამართალში ეძიებენ ამჰრის ფულის გაფლანგვისათვის. ბაბაიანცი, როგორც ხელოსანთა გამგეობას გაუგია, აქედან გაქცეულა და ოსმალეთში გადაკარგულა.

◆ ტფილისის ოლქის სასამართლომ 12 და 13 მაისს გაარჩია საქმე კონსტანტინე ყორღანოვისა, რომელსაც მოხარჯე—ხელოსანთა ფულის გაფლანგვა და სიყალის ჩადენა ბრალდებოდა. ბრალმდებლის ოქმი ყორღანოვს ამტკიცებდა, რომ მან და მოხარჯეთა მამასახლისმა გრიგორ კონიეკმა 3,130 მან. საზოგადო ფული გაფლანგეს და, რომ ეს სიავაცეკ არავის შეეტყო, ყორღანოვმა ორის წლის სანგარიშო წიგნები შესცალა. გრიგოლ კონიეკი სიკვდილით გადურჩა სამართალს, ყორღანოვი-კი სასამართლომ დამნაშავედ იცნო სიყალის მოკმედებაში და ოთხის თვითი დაპატიმრება გადაუწყვიტა.

◆ ტფილისის მესამე განყოფილების მოგრიგებელ მოსამართლეს აკაურმა მკოთვრებმა, ოთხმოცის წლის ბერიაკაცმა საჩივარი მიართვა თავის ღვიძლ შვილზე, არტემ შარიეეზე, რომელსაც უჩივის ვექსელით 300 მანეთს. შვილმა განაცხადა, რომ ჩემი ბაღის იჯარის ქაღალდი გადავეცი მამაჩემს და ეგ ფული იქიდგან კიდეც მიიღო; ვექსელი მამასთან დარჩა და თუმცა რამდენჯერმე მოვსთხოვე, მაგრამ ძალა არ დამტოვებია და არც მეგონა თუ კაცი მამას ვერ უნდა ეწლოსო. ამის დასამტკიცებლად არტემ შარიეემა სთხოვა მოსამართლეს მოწმეები ეკითხოსო. მოსამართლემ ეს თხოვნა შეიწყნარა.

სამეურნეო მანქანების ხმარება.

(წარიდი დასაგდეთ საკარიოვედლიდან)

ბევრჯელ აღნიშნული ჩვენს ჟურნალ-გაზეთობაში, რომ საზოგადოდ აწინდელ მკვიდრთა მეშაობას განკარგება ეპარეკვა, რომ ჩვენებურს კაცს მამა-პაპეული მიწის სამუშაო იარაღი ხელიდან ვერ გაუშვია და მეტად ძვირად უჯდება მეშაობა, მოსავალი და თავის გამოკვება. სამწუხაროდ ეს აღნიშნენ დარჩა „ხმად მღაღადებლად უდაბნოსა შინა“, რადგან დღემდე იშვიათად თუ სადმე შეეხვდებთან გაუმჯობესებული მეშაობა. არავინ არ სცდილობს იფიროს რაიე და მეშაობა გაიადვილოს, მაშინ რიდესაც, მადლ.-ობა ღმერთს, თვალწინ ვყოფნია ბევრი მაგალითი.

ჯერ ხომ სამეურნეო სკოლები ტფილისისა და ქუთაისის გუბერნიაში არსებობს და ბევრსაც სცდილობენ ეს სკოლები, მეშაობა გაუადვილონ ხალხს, ასწავლონ მის შვილებს, იძლევიან დარიგებას, სიტყვით თუ გზეთებში ბეჭდვით, მაგრამ მაინც მეშაობის გადვილება წინ ვერ მიდის. მიზეზი რა არის?

დიდი ხანია, საქართველოში ნემენცების ახალშენებია და იმით სამეშაო იარაღს ნიადაგ დღე უყურებს აღმოსავლეთი საქართველ-

ლო, მაგრამ მაინც ვერ წაუბაძავს. დასავლეთ საქართველოში-კი ნემენცების ახალშენები არ არის, მაგიერად თვით მთავრობას აქვს გამართული სოფ. ქორეულისთანს (სენაკის მაზრა) სამუშაოდ ბაღი და სხვა-და-სხვა იარაღებიც აქვთ. იქ შეიძლება მიბრძანდეთ და შეისწავლოთ, როგორ უნდა მოახმარება იმ უკეხოვთიდან მოტანილი მიწის სამუშაო იარაღებს; იქ თუ არ მიგიწვდებათ ხელი, მიბრძანდით ს. ჯიხაიშს (ქუთ. მაზრა) დანახავთ, რა მშვენიერად ამუშავებენ ყანებს ახალ სისტემის იარაღებით, რომელიც შეუძენით ქუთაისში ბ-ნ ს. ბ. ფეიქროვისაგან.

ორი სიტყვა ბ. ფეიქროვის შესახებ: ტფილისში დიდი ხანია არსებობს ხემო ალნაშენელ რკინაფეხურების თუ მიწის სამუშაო იარაღების საწყობი, როგორიც არის აუფყერმანისა და სხვათა, მაგრამ ჩვენ ბი, ე. ი. იმერეთში-კი არ იყო აგეთი არაფერი. ბ-ნმა ფეიქროვმა გამოიჩინა ისეთი გულშემატკივრობა-ხალხისადმი, რომ არ დაჰზოგა არც დრო, არც ხარჯი, არც ზარალი და მოგვაბა უბენი ოდონდ ხალხს ესწავლა რამე და ამისაფვ დაიბარა მიწის მრავალი სამუშაო იარაღებოთვიდან, დაბეკვა განცხადებანი, რომ მსურველთ მიემართათ და შეეძინათ სამუშაოიარაღები, მაგრამ არაფერი არ გამოვიდა ულგანაკ, თავი არავის აუტკივებია ამისათვის

შემდეგითოთ ბ-ნმა ფეიქროვმა ალო ადგილებიკერძოდ ხალხი მუშად და ტ ჩვენი მუშაობის აგალითი რამოდენსაც ადგილს ამის იმედი რომ იქნება ჩვენ შიგ მოიდგას ფეხი ეკუმკობესებულმა მუშაობამო. პირველად მოიკვლიეთ ამ ადგილ ფეხი ამ საქმეს ს. ჯიხაიში, სოლო ლდეს ძალიან კარგად ბიბის საქმე. დასამტკიცებლად მსურველთ შეუძლიანთ მიბრძანდნენ ფა ნახოს, თუ რა შეეძინოდა ჰბნ.ვენ რკინას გუთნები, ფრაცეკენ რკინის ფარცხებით, სთესენ სათეს მანქანით და ოთხსაც ავლეკენ სიმინდს ერთ ეტეტს ალალ.—მაგრამ ეს იქ და სხვანაკ ახსად.

კიდევ ვიკითხე, მიზეზი რა არის?

ბეგ ჯალ მეჩნია ამ საგნის შესახებ ბაასი. მუშა ხალხთან, ეურჩეფდი რომ აელოთ მაგალითი ზემოთ აღნიშნულის სოფლისა და გაეუძკობესებინთ ეროთ ეროთ ბასუხი გამოგონია: „ალა, ჩვენ ეს ის იარაღები არ ივარგებსო“. ამას ამბობენ ისე, რაღა, ბაყრ ში, და გამოცდილებიკი-ა ალა გამოოცდილა-ო. ამ საგანში რომ ასეთი ეუკერნინი არიან, ბეეზვეფრიკ ვარ სოფლაკ ბლეხოობაში ისეთ ბაასს, რომელსაც არა ეროხეულ დაეფიკრებიკარ და მითქვამს ბეულ:ბ: ამ ეუსვალელს და წიგნის ეუკოდინარს ვინ ჩაუხეფრა ისეთი ანრები, როგორიც ეკოოპაში გამოჩენილ მეცნიერთა საკამთოა და იმათაც ვერ გამოუოუკვეფიათ ჯერ და ეს-კი ამ მიკადაგებს ამაებსა-მეთქი?! ბაგ ლაპარაკეს ის არ ემკოინებებამეთქი, ჩემი ნება ალალია,—ბიპასუხეენა,—რომ ჯერ შენის მუშაობის საქმე მოაწყო უმკობესად, ვიდრე მსოფლო სადაო და საკერ-ბოროტო საგნებს ეპოტინებოოდე-მეთქი?!

ᲤᲔᲚᲔᲢᲝᲜᲘ

ᲣᲤᲐᲡᲝ ᲓᲣᲚᲘ

(სეკვირო გაზეთი)

VII

ტფილისი, 18 მაისი.

რომ ქართულ გაზეთის გამოცემა ძიელ ძნელია, რაღაცაც ათას ბვარი ბაღარკლებანი ელობება წინა, ეს ძალიან კარგად ვიცოდი, მაგრამ მინდა, რომ იტყვიან, წერამ ამიტანა და შარშან ენკენისთვიდან დავიწყე ჩემი საკეიროო გაზეთი „შურდული“. რაკი შეძლება ხელი არ მიმართავდა, „ივერიას“ მივეკედლე და ქვეყანა სართულში დავბინავდი. მაგრამ რედაქტორი ერთთან ენენკელი გამოძადგა: ჩემო ძმაო, თუ შენი „შურდული“ გაზეთია, გაზეთობა უნდა ტუკობოლესო: ყველა განყოფილება უნდა გკონდესო.

ვემეფდარე,—შენს მზესა, საქმეს ნუ გამიტირეკენ, როგორც მიწარავს, ისე ვეკონავ-მეთქი. მაგრამ ვინ დაგიჯერა. როგორც იყო, ავიღე ნება ახალის პროგრამით გამოკეცმისა და ი, დღეიდან, ჩემო მკითხველო, ჩემს გაზეთში ნახავ ყოველ ნაირს ამბებსა, ყოველ ნაირს განყოფილებასა.

ჩვენი გაზეთის პროგრამას მოკლედ განვმარტავ: იგი კალაში ჩაუდგება ჩვენს ცხოვრებას; მასში, როგორც ბროლის სარკეში, სეფთად და ნათლად აღიხატება ჩვენის ცხოვრების ავ-კარგი; გაზეთი არ შედგება რომ თეთრს თეთრი უწოდოს და შავს შავი; ბოროტება ჰგმოს და გაკკიცხოს და კეთილს და ეუშმიტს —გზა ფართო დაელოკოს. ჩვენ კოსმოპოლიტობას, როგორც კოსმოპოლიტობას, არ მივსდევეთ; ჩვენ პირველ ყოველისა ვართ შემდეგ, როცა ისეე მუშაობაზე გადვიყვანე მობაასსე, გადაკრით მითხრა: აკი მოგახსენე, ბატონო, ჩვენში არ ივარგებს ი რაღაც ეშმაკის გამოგონილი მაშინებიაო“.

ამგვარად დავრწმუნდი, რომ სიტყვით ვერას შეეძლებდი, თუ მაგალითს არ ვაჩვენებდი. ვიფიქრე ბ-ნ ფეიქროვისგან ახალ სისტემის სათესი და სათოხარი იარაღები, რადგან გუთანნი უკვე შეძენილ ქმნდა. მოვიტანე სახლში თუ არა, მეორე დღესვე შევაპი ცხენი და თითონ მე დავიწყე მუშაობა. შეუთვალე მეზობლებს, ავა ბრძანდნეთ და თქვენს თვალით ნახეთ და დარწმუნდებით, თუ რა აღვილი მოსახმარია იარაღები-მეთქი. შენც არ მომიკვდე, ბევრ ეური არ გიიბერტყეს, თითო-ოროლა თუ მეძთხვევით შემომეყარა მუშაობაზე, გადიწერა პირჯვარი: „დიდება შენდა ღმერთო, რას ვხედავ ამას, რა ეშმაკური მოგონილიაო“, და გაუდგა გზას. კაცო, მოდი ვეუბნები, ისწავლე, რამდენიმე შეამახანგინთ და, თუ თითოს არ შეგეფდეთ შეიძინონ და აგრე იოლად იმეშაკეთ-მეთქი. მაგრამ ხმაც არ გამცეს, განზე ჩამიარეს. მეორე ღღეს გავიგე, როცა გამშორდენ, სთქვეს ფაფრეს: ნამდვილად შეშლილი ეს კაცი, რაკი ბარ მოუტანია და რაში დაეხარჯავს ამოდენა ფულიო.

ამ უსაზღველ ხალხში რას გავაწყობდი, როცა ვინც ამთაზე ბაღლა დგანან ამ ცხოვრების კიბის საფეხეებზე, მათთანაც ვერა გავაწყე-რა. ახლა ზოგი ძალით მოვიყვანე და დავუშტაცე, რადგან თვალით დაინახა, რომ სათესი მანქანა თითქოროოლა მარცვალს აგდებს ანა უახლოესს ერთის ადგილსა, რაც ფრიად სასარგებლოა ბოსაელი-სათვის. სთესავს მწყობრივ-თითო ქაცვას (900 ჩორსო საკ.) უნდება 10—12 გრ. სიმიდი, მაშინ როგორც ფაცვლებენ ერთ ადგილ-ზე 60 გრ. ან 2 ნახვევი ბათ., ესე იგი 1 ფუთ ნახვევი. ეს ნაადგილად ასრეა. მოსავალიც უფრო მეტი მოდის,—ეს მე დანამდვილებით ვიცი წინა წლების გამოცდილებით.

ახლა ბრძანეთ, რას ბგეგს, ან იგეეს კაცი: ქაკვაზე თუ ახალი სისტემით უნდება ანა უმეტეს 12 გრო.—მამასადამე, 48 გრო. თოგგეა რჩება, მოსავალიკ მეტი თუ მოდის, როგორც ნანამდვილებით მოგახსენეთ—ნახვევი უოეი მოიმატა წინანდელზე—სჩანს, ორსაგ შემთხვევაში იგეეს მოსავალთ.

ახლა ის მკითხეთ, თუ რამდენ ხან უნდება კაცი ერთ ქაცვის დათესვას. თუ ცხენით სთესავ, ყოველ საათში შეგიძლია თითო ქაცვა დასთესო, თუ ხარებით—3 საათში ორ დასთეს. ძველებრული წესით-კი—ერთ ქაცვის ხარებით დათესვას უნდეკი მთელი დღე და ცხენით სომ სულ არაეინ იკის აქეთ მუშაობა.

ახლა მოისმინეთ სათოხარი მანქანით ამბავიკ ძველებურად თოხნა ჩვენში ძალიან საძნელოა: კაკი მუშა-კაცენი საეჭიო, თან ძოკაც კარგი დამზადებული უნდა იყოს, ესე იგი დიდხანი ძოკის ბეღლეკი არ უნდა ეყაროს ყანაში, რომ სამ-ოთხ კაცმა ბეგლეს ჩვენის ქვეყნისა, „ეხლა მოგსდიოთ ამს, ეგეეს ამ ძოკაკსა“. ჩვენ და ჩვენი გაზეთი უნდა გულწყინდედ ვემადასურნეთ ამ „ამ ბიბეკლსა“ და ვიკოსმოპოლიტოთ იმდენად, რომ დღეიდაკ მოუხდება კოსმოპოლიტობა ჩვენს „შმაგეულსა“. ეიტ ენ გადაგვეკლიბება, ვინ ძალ! მის წინაადმდეგ მოვამართავთ ბეგსდასის ისაარსა.

—

ᲤᲔᲚᲔᲢᲝᲜᲘ

ნასაზა და გაკოსაკი.

ბეგეი პროეკტენი იქმნა გაახილოეთ თაკვად-აზნაურთა კოეაზე, ბეგეი სტუკვანნ „ოეეეობანა“ იყო, მაგრამ ორმა თავად-აზნაურმა-კი ყველას გადაეჯობინა თავისის მეკრეტეკეკელობითა. უუდა მოგახსენთ, რომ თავიდა მეკრეტეკეკელობამ ჩვენ გარეშე მსმენელნი ეპრის ოფლ-ში ეეეკეკეთა, სარკეეკილის ოფლი ბვდენინა. ერთი მთგანი გაუმკალავდ ქართულს თეატრსა, რამდენჯერმე იერეშიე მიეტანა, უნდა სრულიად შეემეურა საკოდეი, ისედეკ დაბეჩავებული ქართული თეატრის შენობა მისის დრამატიულის კომიტეტით და დასითა, მაგრამ იარაღი ბლაგეი გამოადგა და ძალე შეუდეკა მაჯა.

მეორე ანნაერეა გაიჯარითა ერთის ანნაერის პროკეტის გამო: კარგი იქნება, გორიდან ცხინვალამდე ვიწრო ლიანდაგიან გზას გავიკეთებეთო, და ითხოკა ამ საქმისთვის ხუთაი-ნი თუმანი. იგრიალეი თავად-აზნაურობამ, ხომ დავიფუეეენთ, რას ამბობთ, ვის რად ეკანკეეა ეგ ეგ ბზთა...

მკითხეკეს, ვგონებ, გაეკინებეკ და ი ატყვის: რას ამბობს, ეს ვიღაც არისო, განა ისეთი კაკი უნდა იყოს ამ მეოკეკ საუკუნეში, რომ თეატრისა და გზების შნიშნეკლობა არ ესდდეეში ერთი ქკეკვა გასთოხნოს ისრე, როგორც რიგია. ეს პირველი თოხი, სიმინდის მარგალის ეტყეკვინ ჩვენში. ახლა მეორე თოხი ან მოროდი. ორ-კაკეზე ნაკლები ვერ გათოხნის დღეში ერთ ქკეკვას. ამისათვის არის, რომ მუშას არ შეეძლია 8—10 ქკეკვაზე მეტი ადგილი დაიდვა საყანეთ და ამის მოსავალი, თუ ისიც სანადელია, რას უზამს, თითონ იკითა.

ახალის სათოხარ მანქანით თოხნა-კი ისეთი საადვილია, რომ, თუ არ ნახვით ისრე ძნელდ თუ დაიჯერთო. უღელი ხარი, ერთი მეხუე ან 10—12 წლის პატარა ბიჭი—ეს ენინ-ძმდვარია—გათოხნიან დღეში თამამად 4—5 ქკეკვას და შემდეგში მუშას ხელი ცალკე ეშვიათად რომ დასჭირდეს, თუ ორს ცხენს ამუშავებთ, მაშინ დღეში თამამად შეგიძლიათ გათოხნოთ 8—10 ქკეკვაკ.

ეს ხომ ისრე, მაგრამ ხალხს მაინც არ სჯერა და თავისას გაიძახის.

ი ან აქ არის საკვირო ი ვითომ კაკობრიობისათვის გულშემატკივარნი მოკადგეენ, რომ თავიანთი ძალა მოახმარონ ამ საგანს, თუ რამ შეეძლიანთ, ჩაეგონონ ეეკიკ ხალხს, რომ ჯერ მიეკილებელი საეჭიოოებაა, გალონეეენენ, როგორც სწეკეკ-განათვალეთ, ისრე ნიეთიერად, თუ ენდეთ რომ შემდეგში შესძლონ სხეკეკ განიკითხონ: თორემ რა ქკეკა, ჯერ თვითონ უმეწეონ-სხეკს ეეძებნიდეენ. საშეალებას!?

დასასრულ კიდევ ვსთხოვ მახლობელ მკეხოვრებთ; განურეეკლად წოდებისა, ვისაც-კკი ენენ ენენ, მობრძანდნენ ჩემთან ს. ბოგაშს, სადაც შემიძლია ეეეჩვენო ყველა ის მანქანების ხმარება, როგორ უნდა, რომელიკ ზემოთ აღვნიშნეთ. როკა ფარეშეენდება, რამდენად საეეჯოსნოა და გამოსადეკი მანქანებთან მეეშობა, მაშინ წავიდეს ბ ნ ს. ბ. ფეიქროვის მაღაზიაში, სადაც შეეძლია შეიძინოს ის პირობით, რა პირობითაც სასარგებლოდ დაინახავს გამეკიდველეკკა და მეკიდველეკ.

მ. ავ ლანი.

ᲩᲕᲔᲜᲔᲑᲣᲠᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘ. ბათუმის მუშათა არტელს ამ ფამდე 150 კაცი სჯარი ეკუკლია, ეეკვლანი დასეკოდეკენ და ბაშიდგადაენი ეკეკეის დაკვალ-დატეროოკაში. ამოდეს რიგზეკ ეეკოოთ ამ ბატონ ჩაეკერა არტელში, რომ ბ-ნ ს. მასოოლოკეს თავისს ეკეკეის დაცვა-დატეროოკა სრეულად ეკალაკ არტელს.

ქართველ ეეკეკეი ეკეკეანი ეაკალენანი ერაან ბ-ნ მასოოლოკეისა, რადგან მასი სიეეკეკერი ამდენეს, როგორც ქარხანაში, ისე ბათუმის ბორტში. ქართველ და სოფეხ-თათრეკი მეეშოა თორის ამდენ ხანს ხმირად ეკეკ-ეეკ ეკალ-ეკეკალი მეეშობის ეეკეხეკ, რადგან ეკრეკი ეეკეკეკენენ და სოფრეეი ეკრეკ სოფეხ-თათრეკის ამეეშეკენენ და ქართველ ეეკეკეის სიახლოვეკეკ არ ეკრეკენენ, ხაეკეტერ ეკეკეის დაცვა-დატეროოკაში, ეაკრეკ ამ ბოდეს დროს ქართველ ეეკეკეი რიგზეკ ამეკ და ოთ ეეკეკეანი ეკეკეიკენენ ეეკეეეკ-ბაში და ეეკეკეკენენ ეკოოკეეკ ეეკეკეკ ეეკეკეკ ეეკეკ

მაღნეულობათა შორის სპილენძს პირველი ადგილი უჭირავს, როგორც უფრო ძვირფასს ალვილი ფერადსა. ეს ფერადსაც შეუძლიან გზების უვარგისობის გამო, დიდი ხარჯი იიტანოს.—მიდინის ძაბნის დროს მიწის თხრაში შეგვხვდა, სხვა-და-სხვა არხოელოგიურ ნაშთთა შორის, სამარეთა ვერცხლის ფული, ქართულ ორ ანაზრიანის სისხო, რომელზედაც ერთს გვერდზედ დედა ღორია ორის გოჯებით ფაბატული და მეორე გვერდზედ—სკამზედ მჯდომი კაცი. ავეთუეე შემხვდა სპილენძის „ქართული ორ კაპეკიანი; მეორე გვერდზედ აწერია „ჩეი ტეფილისი“.

როგორც მთელ მაზრაში, დაბა თერთერაზეც მცხოვრებნი უმეტესად თათრები არიან. ამას აუგიათ თერთერში კარგი მეჩეთი, მაგრამ უწინდელ გუბერნატორს კირეეფს ნება არ დაეთხოვა და დღესაც დაუთავრებელია. მართლმადიდებელთა ჯერ-ჯერობით დაუდგამთ მხოლოდ სალოცავი ჯვარი და რაც შეეხება ტაძრის აშენებას ამისათვის ჯერ სამეფოები თანხა არ არის მოგროვილი.

აქედგან ვეფალის გზის მეთვრამეტე ვერსზე ბრის დაბა ბარდა—უწინდელი პორტაგი—ოდესღაც სატატო ქალაქი ალბანიისა. მეთოთხმეტე საუკუნეში ლენგ თემერმა ეს ქალაქი აოოხრა და დღეს ეს ერთი მეეიუებული დაბაა, სადაც კვიარში ერთხელ ხუთშაბათობით ბაზრობა იმართება და მახლობელ სოფლებიდან გამოზიდული ნაწარმოები იყიდება.

გ. ცხომელიძე.

რუსეთი

კახ. „Новости“-ში დ. ნ. ტოლსტოის შეიღლის მეგრე შენიშვნა მოთავსებულია:

„ბეზეკოვში გამოცხადებული ეა, ვითომდა მამა ჩემს ლევ ნიკოლოზოს ძე ტოლსტოის კეთილეულ დაზარალებულ ებრაელთა სასარგებლოდ 15 ათასი მანეთი შეეწირა, ამ ტყეფაში ამბავმა დადად დაადინა მამა ჩემი. თავს ვალდებულად ვგრძნობ, დაეკიდეთოთ ასეთი ეაფები ტნოს, რამეშემსგ შეეფლოს ესეოეკეს სიზოოკადობა. მამა მეტის მეტად ადშფოთებული ა შეწუხებული ეკითხეეეთ მოიშვალი ბოროტ მოქმედებთ და ძალ მოშოეობთ“.

— მიწოსაკრის მიზეზების გამოსაკვლევად ანდაეეზნი გაეზიანიდი ეეთ ეეეოოგთ კომისია, რომელსაც ხელმძღვანელობდა აკადემიკოსი ჩერნეშეეი. ჩერნეშეეი ამბობს, რომ მიწის ძაკის მიზეზი ადალისის და ფეარვანის მთა-ეერეზილის ჩამოწოდა ეოფიდოეთ. იმდენი ზარადი არ მოსდებიდა, რომ შენობები კარგად ეოფილიეო აშენებული. არც ახდად აშენებული სახლები ნამდვილ ეეემზზედ აშენებულიეთ.

— რადგან ტეეთა მინისტრის სახელობაზედ მრავადი აზრები, ოხოვნა და სინიკარი ეეეზოვნება, მინისტრმა სეზრიდან სენო გასნაკეთურებული მეფმეეი ეომისიას დაარსება, რომელმიც უნდა გაანალოს ხემოხსენებული აზრები და სინიკარები.

უცხოეთი

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘᲐ. მთელ გერმანიაში საარჩევნო აგიტაციები იყო გამართული. იმართება მიტინგები, ყრილობები. იბრძვიან სხვა-და-სხვა დასები ერთმანეთს შორის; ლანძღიანენ ერთი მეორეს, თვითოეულს უნდა თავისი გიიყვანოს რეიხსტაგში დეპუტატად. რეაქცია, კონსერვატიზმი და ლიბერალიზმი იბრძვიან ერთმანეთს შორის, სამივე-კი ერთად—ეწინააღმდეგება სოციალ-დემოკრატიას. რეაქციის და კონსერვატიზმის სამფლობელო სოფლია, ქალაქი-კი ლიბერალიზმისა და სოციალიზმის გაფლეულნ ქვეშაა.

ბერლინში, მაგალითად, კონსერვატორებს არაკითარი ძალა არა აქვთ, აქ ეხლოოდ საქმე იმაშია, თუ ვინ იქმნება ამორჩეული—თავისუფალი მოაზრე თუ სოციალ-დემოკრატი. ახალ თაობის ლიბერალიზმი ასეა თუ ისე, ძალითად თუ ნებით, ეურიდება სოციალურ რეფორმების შემოღებას. ძველები-კი ისევ მტკიცედ ადგიან მესამოცე და მესამოცდა-ათე წლების ვიწრო ინდივიდუალისტურ აზრებს.

კიელში ბარტი—ლიბერალიზმის წარმომადგენელი—იცავდა თავისუფალ მოაზრის კანდიდატურას სოციალ-დემოკრატის წინააღმდეგ. მოსაალოდნელი იყო ამის შემდეგ, რომ ბარტი სოციალ-დემოკრატიულ პარტიას ცუდად მოიხსენებდა, მაგრამ ეს არ მოხდა. მან კონსერვატორებს აშკარად განუცხადა: ჩვენ თქვენი აზრით, იმდენი მაგებელობის მოტანა არ შეგვიძლიანნ, როგორც სოციალისტებს, თქვენ, ჩვენს აზრით, უკიდურეს მუშათა პარტიაზე უარეს მოპოტებას ჩაიდენთო! სოციალ-დემოკრატიას არ ვეთანხმებით მხოლოდ საბოლოოო აზრებში, ჩვენდა თქვენ შორის-კი თვალ უწყდენელი უფსკრულიაო“.

ბარტის მთელი ოცი წელიწადია თვალი უდევნებია მუშათა მოძრაობისთვის გერმანიაში. „სოციალ-დემოკრატიამ ამ ხნის განმავლობაში ძლიერ შეეწყო ხელი პროლეტარიატის ხმოგრძივად ამაღლებასო,—ამბობს ბარტი. ხალხსა, რომელიც ეინად თავის გამჭრეტის მიზეზს კაპიტალისტს ასახელებდა, თუ რა კავშირი აოსებობს ინდივიდიალურსა და საზოგადო მიზეზთა შორის, როგორც ყველა ახალ მოძრაობას, ისე პროლეტარიატის პოლიტიკურ ორგანიზაციას ემხრეეა ნახტომები, ეინ დაუხედველობა, მაგრამ ყველაფერი ეს წვრილმანია ძის დიდებულ ღირსებასთან შედარებით. როგორც პატრიოტი, არ თანაეეგრძნობ სოციალ-დემოკრატიას კოლექტივიზმის შემოღებაზე, მაგრამ მაინც აშკარად და გაბედულად ვამბობ: ჩემს სამ მობლოს არაფერი დაუკარგავს, პირიქით ბევრი შეიძინა ძეეთა ეკლასის პოლიტიკური ორგანიზაციით! დეე, ეს ახალი ეეეინო (ძაკარი) იყოს ჯერ ცოტა ძლვრიე და უგემური, არა უშავს, დაეეედება, დაიეეეინდება და მაგარ სასმელად გარდაიქცევა! ამდენად ეკეეეეეინა, ამდენად უმკოგსენა დღეეეენდელი ძმრომელი ხალხი ძეეეეთ ეეეიცნა და განეეეთარებელ ხალხსა, რომელიც ან ეეთოვბოლოდ იფეეეეეეენდა, ანდა ოოგორც ცხეოოს ეეარა, ეეკან ძისდეეედ ხეეეეეე

მდ. ᲝᲠᲓ. ᲝᲭᲚᲘᲡᲗᲐᲠᲘᲡ 2 მ. 25, ნინა ᲝᲭᲚᲘᲡᲗᲐᲠᲘᲡ 1 მ. 26, მდ. ᲑᲣᲚᲒᲐᲠᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲔᲚᲘᲡᲗᲐᲠᲘᲡ 3 მ. 27, ᲙᲘᲚᲔ ᲑᲐᲠᲑᲐᲠᲘᲡᲗᲐᲠᲘᲡ 1 მ. 28, მდ. ᲒᲣᲚᲘᲡᲓᲘᲐᲜᲘᲡ 1 მ. 29, Ბ. Ბ. 1 მ. 30, Ლ. ᲒᲣᲓᲔᲠᲘᲐᲜᲘᲡ 1 მ. 31, ᲛᲐᲜᲘ ᲯᲐᲜᲨᲘᲐᲜᲘᲡᲗᲐᲜ 2 მ. 32, მდ. ᲕᲔᲚᲓᲘᲐᲜᲘᲡᲗᲐᲠᲘᲡ 1 მ. 33, ᲒᲔ. ᲯᲝᲜᲡ. ᲓᲘᲜᲑᲣᲠᲒᲘᲡᲗᲐᲠᲘᲡ 5 მ.

34, Ე. ᲒᲣᲯᲝᲠᲜᲘᲡᲗᲐᲜ ᲝᲕᲔ. ᲡᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲘᲡᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲘ ᲝᲭᲠᲝᲡ ᲑᲠᲝᲜᲖᲐᲨᲘ, ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲝᲕᲘᲡ და ᲤᲘᲠᲖᲣᲚᲘᲡ ᲛᲝᲬᲘᲚᲔᲓᲘᲡ, ᲡᲐᲛᲘ ᲒᲣᲜᲓᲘᲡ და ᲝᲠᲘ ᲛᲐᲯᲝᲚᲘ ᲬᲐᲜᲔᲚᲔᲑᲘ, ᲔᲠᲗᲘ ᲠᲔᲓᲔᲚᲘᲡᲒᲣᲜᲔᲚᲘ, ᲡᲐᲠᲯᲐ ᲘᲜᲔᲜᲣᲠᲘ და ᲝᲠᲛᲔᲓᲘᲡ ᲒᲣᲜᲘ.

35, ᲔᲚ. ᲠᲣᲡᲘ ᲓᲘᲛᲘᲢᲠ. ᲛᲔᲓᲘᲪᲘᲜᲘᲡᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲘ ᲛᲝᲭᲘᲡᲒᲝᲜᲔᲚᲘ ᲐᲠᲒᲣᲛᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲠᲩᲣᲚᲘ ᲡᲐᲜᲐᲚᲘ და ᲡᲣᲠᲗᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲡᲣᲤᲝᲜᲘᲡ ᲒᲣᲜᲝ.

36, ᲗᲝᲠᲜᲘᲡᲐ ᲒᲠᲒ. ᲡᲐᲒᲚᲔᲓᲐᲜᲘᲓᲐᲜᲘᲡᲗᲐᲜ ᲛᲨᲕᲔᲚᲘᲔᲠᲘ ᲧᲣᲜᲬᲚᲘᲐᲜᲘ ᲬᲘᲚᲔᲑᲘ.

37, ᲒᲘᲜᲝᲠ ᲑᲘᲠᲔᲚᲘᲡᲒᲝᲜᲔᲚᲘ ᲝᲮᲣᲗᲛᲘᲪᲘᲜᲘ ᲑᲘᲚᲔᲑᲘ.

38, ᲐᲚᲔᲥᲡᲘᲡᲐᲠᲔ ᲝᲕᲔ. ᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲘᲡ ᲝᲠᲘ ᲒᲣᲒᲣᲠᲗᲘᲡ ᲠᲣᲜᲔᲚᲘ.

39, ᲒᲔ. ᲜᲘᲜᲐ ᲡᲔᲚᲘ. ᲗᲝᲛᲞᲡᲝᲜ-ᲠᲝᲑᲔᲚᲘᲡᲘᲡ ᲛᲘᲠ ᲨᲔᲒᲠᲔᲑᲘᲚᲘ ᲜᲘᲜᲝᲑᲘ.

40, ᲫᲛᲝᲜᲘ ᲑᲐᲠᲘᲜᲘᲡ ᲝᲠᲘ ᲒᲠᲣᲜᲢᲘᲡ ᲨᲣᲚᲘᲐᲜᲘ ᲡᲘᲐᲜᲘ.

41, №№ სამი წუდი, ბაᲜᲘᲡ ფეხსაცმელი.

42, ᲝᲕᲔ ᲡᲔᲠ. ᲗᲝᲠ-ᲡᲐᲠᲐᲚᲘᲡᲒᲝᲜ ᲝᲮᲝ ᲛᲐᲠᲯᲕᲠᲝᲛᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ, ᲝᲮᲝ ᲐᲚᲐᲜᲘᲡ ᲡᲣᲠᲗᲐᲜᲔᲑᲘ, სამი კᲐᲠᲯᲜᲘᲡᲠᲘ, ᲝᲠᲘ ᲒᲘᲜᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲘ, სამი ᲓᲐᲡᲢᲘᲡ ᲤᲝᲠᲪᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲚᲔᲑᲘ და ᲡᲮᲕᲐ-ᲓᲐ-ᲡᲮᲕᲐ ᲬᲐᲠᲔᲚᲔᲑᲘᲡᲐ.

43, №№ ᲜᲐᲒᲠᲔ ᲒᲐᲮᲝᲜ ᲑᲐᲯᲝᲜᲘ.

44, ᲐᲑᲔᲚᲘ ᲝᲕᲔ. ᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲝᲜᲘᲡ ᲨᲣᲚᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲠᲔᲚᲜᲘᲗᲘ ᲧᲣᲗᲘ-ᲧᲣᲗᲘ ᲐᲠᲨᲘᲜᲘ.

45, ᲚᲐ. ᲒᲐ. ᲒᲣᲯᲘᲫᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲕᲐᲜᲘ ᲑᲔᲭᲘᲡ ᲑᲐᲯᲝᲢᲝ ᲗᲐᲯᲘᲡ ᲛᲝᲓᲔᲚᲘ.

46, ᲒᲐ. ᲚᲘ. ᲧᲝᲠᲯᲝᲜᲘᲫᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲧᲣᲗᲘᲡ ᲗᲣᲠᲛᲔᲠᲘ.

47, ᲑᲐ. ᲒᲠᲘᲒᲝᲠᲘᲡ ᲔᲠᲗᲘ ᲛᲨᲕᲔᲚᲘᲔᲠᲘ ᲡᲐᲣᲠᲒᲔᲚᲘ ᲡᲢᲝᲚᲝᲕᲐᲜᲘ, ᲝᲠᲘ ᲗᲛᲘᲗ ᲒᲘᲡᲐᲣᲚᲝᲕᲔᲑᲘᲗ ᲡᲐᲣᲠᲒᲔᲚᲘ, ᲝᲠᲘ ᲒᲘᲜᲝᲑᲘᲗ ᲩᲛᲝᲜᲘᲗ, და ᲛᲘᲜᲐᲪᲘᲜᲘᲡ ᲤᲔᲠᲐᲓᲘᲡ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ ᲓᲣᲠᲘ.

48, Ბ. ᲗᲝᲠᲗᲣᲒᲐᲯᲝᲜᲘᲡ ᲝᲠᲘ ᲐᲠᲨᲘᲜᲘ ᲡᲣᲚᲜᲘ, ᲝᲠᲘ ᲥᲐᲯᲘᲡ ᲨᲔᲠᲔᲜᲘ, ᲔᲠᲗᲘ ᲑᲐᲯᲘᲡ, ᲔᲠᲗᲘ ᲢᲣᲤᲘᲡ ᲬᲣᲓᲘ, ᲓᲣᲜᲣᲜ-ᲜᲘᲜᲔᲑᲘᲡᲐ ᲗᲠᲘᲐᲜᲘᲡ ᲓᲣᲜᲣᲜᲘᲡ ᲨᲔᲛᲪᲘᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲘ ᲐᲠᲨᲘᲜᲘ ᲛᲝᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲘᲡ ᲒᲐᲮᲘ.

49, №№ სამი ოთახის ტერმომეტრი.

50, №№ სამი ᲥᲣᲚᲘᲐ და ᲔᲠᲗᲘ ᲤᲐᲠᲩᲚᲘᲡ სათითე.

51, №№ ᲥᲐᲚᲘᲡ ᲗᲣᲜᲘ საᲗᲔᲚᲘ.

52, ᲔᲚ. ᲛᲐᲯᲝᲜ ᲒᲐ. ᲝᲠᲑᲔᲚᲘᲡᲗᲐᲜ ᲛᲐᲠᲯᲕᲠᲝᲛᲘᲡ ᲡᲐᲛᲬᲘᲠᲔᲚᲘ, ᲝᲠᲘ ᲥᲐᲚᲘᲡ, ᲝᲠᲘ ᲨᲜᲔᲚᲘᲡ და ᲡᲐᲒᲠᲔᲯᲔᲚᲘ, სამი ᲨᲝᲠᲪᲣᲚᲘᲡ და ᲨᲕᲔᲚᲘᲔᲠᲘᲡ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ ᲑᲐᲯᲝᲜᲘ.

53, ᲔᲚ. ᲡᲐᲯᲝᲛᲝ ᲐᲜᲓᲠᲔᲜᲘᲐᲜᲘᲡᲗᲐᲜ ᲝᲠᲘ ᲛᲐᲠᲯᲕᲐ, ᲔᲠᲗᲘ ᲨᲝᲠᲪᲣᲚᲘᲡ. ᲜᲘᲗᲔᲚᲘᲡᲗᲐᲜ ᲓᲣᲜᲘᲡ ᲪᲘᲒᲐᲠᲘᲡᲗᲐᲜ. ᲐᲛᲘᲡᲗᲐᲜᲔ ᲨᲔᲘᲫᲚᲔᲑᲐ ᲘᲠᲘᲜᲘᲜᲗ ᲘᲛ ᲛᲐᲙᲔᲓᲝᲜᲔᲚᲝᲑᲐᲗᲐᲜ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐᲜᲔᲒᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲣᲠᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲨᲘ ᲐᲓᲒᲘᲚᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲡ.

54, Ბ. ᲒᲣᲯᲐᲠ ᲡᲣᲛᲘᲡᲗᲝᲛᲝᲕᲘᲡᲐᲗᲐᲜ ᲔᲠᲗᲐ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲭᲐᲠᲗᲘ.

ᲓᲔᲙᲔᲞᲔᲨᲐ

(„ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲓᲔᲙᲔᲞᲔᲨᲐᲗᲐ ᲡᲐᲐᲒᲔᲜᲢᲝᲡᲐᲒᲐᲜ“)

16 მაისი

ᲡᲝᲤᲘᲐ. ᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲚᲝᲑᲐ და ᲜᲐᲩᲘᲜᲘᲗ ᲗᲐᲒᲐᲯᲓᲐᲠᲘᲡᲗᲐᲜ ᲔᲗᲬᲘᲜᲝᲜᲚᲘ ᲡᲢᲐᲛᲑᲝᲚᲘᲡ ᲓᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲝᲠᲬᲣᲤᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲘᲪᲝᲛᲔᲑᲘᲡ, ᲗᲣ ᲠᲝᲒᲝᲠᲘ ᲘᲥᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲪᲘᲡᲘᲡᲐ. ᲐᲛᲘᲛᲝᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘᲗ ᲑᲣᲚᲒᲐᲠᲗᲐ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲐ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡᲨᲘ, ᲡᲐᲡᲐᲛᲔᲓᲘᲪᲘᲜᲝ ᲙᲝᲚᲔᲯᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚ ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲐᲠᲢᲘᲡ ᲗᲕᲔᲨᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡᲨᲘ, ᲡᲐᲡᲐᲛᲔᲓᲘᲪᲘᲜᲝ ᲙᲝᲚᲔᲯᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚ ᲬᲚᲘᲡ ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘᲡ ᲗᲕᲔᲨᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡᲨᲘ, ᲡᲐᲡᲐᲛᲔᲓᲘᲪᲘᲜᲝ ᲙᲝᲚᲔᲯᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚ ᲬᲚᲘᲡ ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲐᲚᲘᲡ ᲗᲕᲔᲨᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡᲨᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲘᲧᲝᲕᲜᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ ᲛᲝᲡᲐᲮᲚᲔᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲝᲛᲐᲕᲐᲚᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲐᲠᲢᲘᲡ ᲗᲕᲔᲨᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡᲨᲘ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲘᲛᲧᲝᲤᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. ᲐᲚᲘᲞᲐᲗᲝᲡ ᲗᲐᲠᲯᲘᲡ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲗ ᲧᲣᲠᲐᲗᲘᲡ ᲙᲣᲠᲗᲮᲕᲔᲑᲘᲡᲐ. ᲔᲠᲗᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔᲜᲓᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔᲜᲓᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲮᲚᲘ ᲡᲐᲛᲮᲠᲔᲗᲘᲡ ᲛᲮᲠᲔᲗᲐ ᲨᲘᲠᲐᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲘᲜᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔᲜᲓᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲮᲚᲘ. ᲛᲐᲗᲘᲡ ᲣᲚᲔᲠᲔᲑᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲠᲘᲗ ᲐᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲕᲡ ᲞᲔᲢᲠᲔ ᲓᲘᲓᲘᲡ ᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲠᲘᲪᲮᲕᲘᲗ ᲨᲔᲛᲝᲕᲘᲓᲐ